

ธัญญาภรณ์ จันทร์เวช : ชีวิตข้ามแดนกับโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม: โลกาภิวัตน์ใน
ประสบการณ์ของเยาวชน (LIVES IN A CROSS CULTURAL EXCHANGE PROGRAM:
GLOBALIZATION IN THE EXPERIENCES OF THAI YOUTH) อ.ที่ปรึกษา:
รศ. สุรัชย์ หวันแก้ว, 174 หน้า ISBN 974-14-3435-9

ในปัจจุบันที่โครงการทำงานและท่องเที่ยวภาคฤดูร้อน (Summer Work/Travel Program:
WAT) ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องจากเยาวชนไทย กระนั้นยังมีความเสี่ยงอันตรายจากการเข้าร่วม
โครงการฯ เช่น การต้องเสียชีวิตของผู้เข้าร่วม การถูกเอารัดเอาเปรียบจากการทำงานในต่างแดน ฯลฯ
งานวิจัยนี้เสนอโจทย์ต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นว่า "เราจะปรับตัวและเผชิญหน้ากับปรากฏการณ์ที่มา
พร้อมโลกาภิวัตน์ดังโครงการ WAT อย่างเท่าทันและมีสติได้อย่างไร" ผู้วิจัยศึกษาโครงการฯ ผ่าน
ประสบการณ์ของเยาวชน จากการเก็บข้อมูลเชิงเอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์
เยาวชนประกอบการจัดเสวนาระดมความคิดเห็น

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในด้านหนึ่ง โครงการนี้ดำเนินไปด้วยแรงขับเคลื่อนจากความต้องการ
แรงงานราคาถูกและความต้องการรายได้และประสบการณ์ของเยาวชนไทยโดยไม่มี การดูแลจาก
ภาครัฐหรือการเอาใจใส่จากภาคประชาสังคมเพียงพอ ในอีกด้านหนึ่ง ความเสี่ยงอันตรายของโครงการ
นี้เกิดจากความไม่สอดคล้องกันของระบบการทำงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และขาดองค์กรที่มี
ความรับผิดชอบโดยตรง จนทำให้เกิดความทับซ้อนกันของความรับผิดชอบจากหลายฝ่าย แต่กระนั้น
การตระหนักรู้ของเยาวชนต่อความเสี่ยงอันตรายก็ยังไม่บังเกิดขึ้นเท่าที่ควร เนื่องมาจากการรับรู้ของ
เยาวชนที่ไม่ได้ตีความความเสี่ยงอันตรายว่าสามารถควบคุมได้ แต่กลับตีความว่าเป็นเรื่องของดวงหรือ
โชครชะตา

งานวิจัยเสนอว่า ในระบบการค้าเงินโครงการฯ ควรเพิ่มบทบาทของระบบการดูแลจากภาครัฐ
ไทยและการเฝ้าระวังจากภาคประชาสังคม เสริมแรงด้วยการเร่งพัฒนาระบบวิชาการเรียนรู้ในประเด็น
ดังกล่าวด้วยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในฐานคิดต่าง ๆ อีกมาก สิ่งสำคัญอันดับแรกทางนโยบาย
คือ ยังไม่มีการตื่นตัวจากหน่วยงานภาครัฐและรับเป็นเจ้าภาพจัดการในเรื่องดังกล่าว จึงเป็นหน้าที่ของ
ผู้กำหนดนโยบายควรรับไว้พิจารณาต่อไป

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา สังคมวิทยา
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อผู้วิจัย.....ธัญญาภรณ์ จันทร์เวช.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....[ลายมือ].....